

Komisja Rewizyjna
Rady Miasta Tychy

Tychy, dnia 16 lutego 2005 r.

SPRAWOZDANIE

Komisji Rewizyjnej RM w Tychach z kontroli przetargów na usługi opiekuńcze w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach za lata 2003 i 2004

1. Dnia 15 kwietnia 2004 r. do Wydziału Obsługi Rady Miasta wpłynęła skarga Pani Alicji Dąbrowskiej dotycząca organizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, przetargów na usługi opiekuńcze w Tychach a w szczególności w sprawie niegodnych warunków płacy oferowanych przez firmy świadczące usługi opiekuńcze (skarga Nr KR/IV/0561/5/04)
2. Komisja Rewizyjna na posiedzeniu w dniu 19 maja 2004 r. realizując plan pracy na rok 2004 przyjęty uchwałą Nr 0150/XVI/363/04 Rady Miasta Tychy z dnia 29 stycznia 2004 r., zgodnie z którym KR została upoważniona do kontroli wybranych przetargów oraz rozpatrując skargę związaną z wykonywaniem usług opiekuńczych zwróciła się do Prezydenta Miasta o przedłożenie dokumentów z przetargu przeprowadzonego przez MOPS na prowadzenie usług opiekuńczych. Powołano zespół kontrolny w skład którego weszli radni: Jan Szczyrba – przewodniczący, Czesław Dziubek, Stefan Moćko i Józef Sobczyk.
3. Komisja Rewizyjna na posiedzeniu w dniu 21 czerwca 2004 r. zapoznała się z przedłożonymi przez MOPS dokumentami i pierwszym protokołem zespołu w zakresie ustaleń wstępnych. Komisja przyjęła protokół z kontroli przetargu przeprowadzonego przez MOPS na wykonanie usług opiekuńczych w roku 2004 celem przedłożenia go Prezydentowi Miasta (26 czerwca 2004 r.) celem ustosunkowania się do wszystkich jego zapisów.
4. Komisja Rewizyjna na posiedzeniu dnia 7 lipca 2004 r. zapoznała się ze stanowiskiem Prezydenta Miasta dotyczące wniosków KR zawartych w protokole. Zespół kontrolny podejmuje dalsze czynności kontrolne.
5. Komisja Rewizyjna na posiedzeniu w dniu 20 października 2004 r. przyjęła kolejny protokół z kontroli przetargów na usługi opiekuńcze w MOPS na lata 2003 i 2004 przedkładając go Prezydentowi Miasta.
6. Dnia 10 listopada 2004 r. Komisja Rewizyjna na swoim posiedzeniu zapoznała się ze stanowiskiem Prezydenta Miasta w odniesieniu do przedłożonego protokołu.
7. Komisja Rewizyjna na posiedzeniu dnia 19 stycznia 2005 r. zapoznała się z zebranymi materiałami przygotowanymi przez zespół kontrolny i na ich podstawie w trakcie dyskusji wypracowano stanowisko Komisji celem przedłożenia Radzie Miasta w sprawozdaniu z kontroli przetargów na usługi opiekuńcze w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w latach 2003 i 2004.

Komisja stwierdziła co następuje:

- 1) Przetargi odbywały się zgodnie z Ustawą o zamówieniach publicznych, a ich procedura nie stanowiła naruszenia prawa. Procedura przetargowa w całości przebiegała zgodnie z ustawą: dotrzymano terminów, sporządzono zgodną z wymogami prawa specyfikację, ogłoszono prawidłowo przetarg, komisja przetargowa w prawidłowym składzie rozstrzygnęła go wybierając najkorzystniejszą w myśl specyfikacji z dopuszczonych ofert i także prawidłowo poinformowała wszystkich oferentów. Komisja przetargowa w roku 2003 odrzuciła jedną z ofert, gdyż w ofercie tej cena za godzinę usługi stanowiła 338 000 złotych i była równa cenie całego zamówienia brutto. Komisja Rewizyjna stwierdza, iż odrzucając tę ofertę nie złamano wprawdzie prawa, jednak zauważa, że komisja przetargowa miała prawo usunąć oczywistą pomyłkę z jaką w tej ofercie mieliśmy do czynienia, zwłaszcza, iż w trakcie otwierania ofert ustalono, że rzeczywiście cena za

godzinę usługi stanowi iloczyn ceny całości zamówienia podzielonego przez ilość godzin usługi zawartych w zamówieniu. W tej sytuacji można było, i leżało to w interesie gminy, dopuścić tę ofertę. Odrzucenie jej jednak było prawem komisji przetargowej.

- 2) Warunki specyfikacji sporządzone przez MOPS, w oparciu o które wyłaniano wykonawcę usług opiekuńczych są niekorzystne finansowo dla gminy Tychy oraz MOPS, a także niekorzystne merytorycznie dla podopiecznych MOPS-u. W specyfikacji przyjęto niewspółmiernie wysokie znaczenie terminu płatności za usługi. W specyfikacji warunków zamówienia określono, iż 75% oceny oferty stanowi cena, a aż 25% termin płatności. Zastosowanie takiego zapisu powoduje narażenie gminy i MOPS-u na wymierne straty finansowe, powoduje bowiem, że wygrać może oferta nawet o 20% droższa od najkorzystniejszej, jeśli tylko oferent da kilka dni dłuższy termin płatności. W sytuacji, gdy roczna stopa procentowa w kraju daleka jest od osiągnięcia 25%, przyznawanie aż tylu punktów w specyfikacji przetargowej za termin płatności działa wyraźnie na niekorzyść zamawiającego. Niewiarygodnie brzmią tu wyjaśnienia dyrekcji MOPS o tym, iż termin płatności ma kluczowe znaczenie dla ich płynności finansowej – bo przecież zamawiający (MOPS) mógł w specyfikacji i projekcie umowy narzucić termin płatności, chociażby właśnie 30-dniowy tj. taki, jaki zaproponowała zwycięska, a nie najtańsza oferta. W tej sytuacji można tylko wyrazić zadowolenie, że cena zwycięskiej oferty była wyższa od najtańszej zaledwie o 4%.
- 3) W usługach opiekuńczych jednym z najważniejszych elementów jest więź między podopiecznym a opiekunem oraz zaufanie tego podopiecznego do opiekuna. Głównym elementem tej więzi jest jak najmniejsza rotacja opiekunek, a więc zatrudnienie na stabilnych warunkach. W specyfikacji przetargowej i umowie nie umieszczono żadnych kryteriów mogących kreować tę więź. Kryterium takim mogłaby stać się na przykład proporcja opiekunek zatrudnionych przez oferenta na etat do opiekunek świadczących usługi w ramach umowy o dzieło czy umowy-zlecenia. W świetle jak najmniejszej rotacji opiekunek u podopiecznych wskazane byłoby także rozpisywanie przetargów na okres dłuższy niż jeden rok.
- 4) We własnym projekcie umowy na usługi opiekuńcze, który to projekt stał się następnie wiążącą umową, zamawiający (MOPS) wskazał w pkt. 5 tylko jedną formę kontroli zamawiającego tj. kontrolę dokumentów. Tylko od nieprawidłowości w tych dokumentach uzależnił wypowiedzenie umowy w trybie natychmiastowym. W przypadku usług opiekuńczych, a więc relacji z żywymi ludźmi, często najsłabszymi, bezbronnymi mieszkańcami miasta pozostawienie poza kontrolą jakości świadczonych usług, a już na pewno nie wskazanie złej jakości tych usług, jako powodu wypowiedzenia umowy, stanowi przejaw przedmiotowego potraktowania podopiecznych, a upodmiotowienie dokumentów.
- 5) W związku z zaistniałym faktem skarg opiekunek na warunki pracy – w tym także zastępowanie umów o pracę umowami o dzieło, co stanowić może naruszenie Kodeksu Pracy – Komisja Rewizyjna stoi na stanowisku, iż w umowie powinien być zapis o wypowiedzeniu tejże umowy o ile zleceniobiorca będzie łamał wobec opiekunek pracujących w Tychach prawo pracy, co zostanie potwierdzone kontrolami PIP lub orzeczeniami Sądu Pracy.

Sprawozdanie powyższe Komisja Rewizyjna przyjęła na posiedzeniu w dniu 16 lutego 2005 r. celem przedstawienia Radzie Miasta Tychy na najbliższej sesji Rady Miasta.

Przewodniczący
Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Tychy

Jan Szczyrba